

Vlaams Belang luidt alarmklok: Persconferentie dinsdag 27 september 2005

Olievlek in 't vet? - Promotoren aan zet!

Structuurplan luidt grootschalige verstedelijingsoperatie in rond Brussel

1. Inleiding

Het "Rapport focusbepaling: overlegproces Vlaams Stedelijk gebied rond Brussel", is een voorstel tot afbakening van het stedelijk gebied in Halle-Vilvoorde. Het wordt op dit ogenblik ter advies voorgelegd aan de betrokken gemeenten. Het VSGB geeft daarmee uitvoering aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat als referentiekader ook al voorzag in een "Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel".

A. Wat vooraf ging

Het Vlaams Belang heeft inzake het RVS reeds eerder aan de alarmbel getrokken. Het RVS ging, in navolging van de voorafgaande studie van *Mens & Ruimte*, uit van een voor ons fundamenteel verkeerd uitgangspunt, met name dat delen van Halle-Vilvoorde een "overvloeigebied" vormen voor de problemen van en de druk uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Aangezien het VSGB voortborduurde op de nefaste uitgangspunten van het RSV, willen we de punten van kritiek op het RSV nog even op een rijtje zetten:

1. Het RSV nam klakkeloos de stelling over van planologen die het Brussels gewest niet zien als in eerste instantie een politieke entiteit, maar als een socio-economische entiteit die veel verder reikt dan de grenzen van het Brussels gewest.

Vlaanderen heeft inzake ruimtelijke ordening en ruimtelijke ontwikkeling niets te vertellen over Brussel. Vandaar dat het reeds toen onzin was om het Vlaamse hinterland van Brussel te beschouwen als een aanhangsel van Brussel. Op de keeper beschouwd, was en is het uitgangspunt van het RVS inzake Halle-Vilvoorde dat van de Franstaligen, die altijd gepleit hebben voor het doorbreken van het "carcan" van het Brussels gewest, via het concept van de socio-economische regio, als breekijzer om de politieke grenzen van het

Brussels gewest bespreekbaar te maken. Of op zijn minst om de rechten van de Franstaligen in en de aanspraken van de Franse Gemeenschap op de Rand te verstevigen.

2. De strijd tegen de verBrusseling werd met het RVS opgegeven.

Met verBrusseling bedoelen we de toenemende verfransing, de vervreemding, de verstedelijking, de internationalisering, de druk op de woningmarkt... Kortom, al die negatieve ontwikkelingen die vanuit Brussel het karakter van onze regio drastisch aan het veranderen zijn. Wanneer men de gevolgen van een kwaal wil oplossen, dient men de oorzaak van de kwaal zelf aan te geven en daaraan te remediëren. Daaraan is het RSV volledig voorbijgegaan. In plaats van een beleid te ontwikkelen, ook en vooral inzake ruimtelijke ordening, dat een halt zou toeroepen aan de verBrusseling van onze regio, geeft men de verBrusseling, met al wat daar bij hoort, de vrije baan.

3. De rol van Brussel wordt niet in vraag gesteld

Essentieel is de rol van Brussel. De internationale rol van Brussel heeft onmiskenbaar gevolgen voor Halle-Vilvoorde op het vlak van ruimtelijke ordening, anderstalige inwijking en druk op de woningmarkt. Niemand stelt zich vragen bij die internationale rol. Integendeel, men ondergaat vanuit Vlaanderen die ontwikkeling. Meer nog, zonder zich fundamentele vragen te stellen over de ontwikkeling van Brussel, ontwikkelt men vanuit Vlaanderen een beleid dat inspeelt op de behoeften van Brussel, zonder rekening te houden met de taalkundige, sociale en dus ook politieke gevolgen voor Halle-Vilvoorde. Dit is erg kortzichtig en bijzonder gevaarlijk.

4. Wat is een "Vlaams" beleid in de Rand nog waard?

Reeds bij de bespreking van het RSV heeft het Vlaams Belang erop gewezen dat de Vlaamse regering de verBrusseling eigenlijk stimuleert. Anderzijds is het bijzonder cynisch vast te stellen dat de verschillende Vlaamse regeringen elke keer opnieuw met grootse actieplannen uitpakken om het Vlaams karakter van de Rand te vrijwaren. Wat voor zin heeft het druppels op een hete plaat te strooien, wanneer men zelf de rode loper uitrolt voor het fenomeen dat men zegt te willen bestrijden. Het FDF heeft in elk geval een goede bondgenoot aan de Vlaamse regering.

B. Het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel

Het Vlaams Blok/Vlaams Belang heeft in de vorige fasen van het besluitvormingsproces zich zowel op lokaal als provinciaal niveau krachtig tegen het concept van het stedelijk gebied verzet, omdat het in

de eerste plaats vertrekt van de noden en behoeften van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en veel minder van deze van Halle-Vilvoorde, dat als aparte regio die een eigen ruimtelijk ordeningsbeleid heeft.

Ons verzet heeft er voor gezorgd dat men een subtieler taalgebruik is gaan hanteren en dat een aantal dorpskernen intussen niet werden opgenomen in het ontwerp van stedelijk gebied dat momenteel voorligt. Maar anderzijds is het nu duidelijker en concreter dan ooit dat grote delen van Halle-Vilvoorde ten prooi dreigen te vallen van een intensief verstedelijkingsbeleid.

De afbakening van het "Vlaams Stedelijk gebied rond Brussel" is een opdracht die de Vlaamse overheid voor zichzelf had voorbehouden. De kwestie werd wel al ter sprake gebracht in het ontwerp-structuurplan Vlaams-Brabant waar werd gewerkt met "potentieel stedelijke gebieden". In het kader van dit besluitvormingsproces hebben al heel wat particulieren, verenigingen (waaronder het Vlaams Blok) en gemeentebesturen adviezen verstrekt en kritiek geuit op dit "stedelijk gebied".

Eind juni werd aan alle gemeentebesturen waarvan het grondgebied deels in het stedelijk gebied zou komen te liggen, een "Rapport Focusbepaling" bezorgd. Een ontwerp-afbakening, vergezeld van een honderdtal informatieve kaarten, een hoofdrapport (104 p.) en een uitvoerige bijlage (150 p.). Formeel hebben de schepencolleges tijd tot 1 oktober om op deze afbakening te reageren, maar ongetwijfeld blijft het zinvol dat de mandatarissen uit Vlaams-Brabant en de gemeenteraden zich ook nadien nog zouden uitspreken. Het Vlaams Belang heeft vorige week alvast naar alle betrokken schepencolleges een brief gestuurd met een ontwerp van bezwaarschrift.

Het afbakeningsvoorstel voor het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel (voortaan **VSGB**) is in opdracht van de Vlaamse regering uitbesteed aan een samenwerkingsverband van vijf studiebureaus Studiegroep Omgeving, Aeolus, Idea Consult, Tritel en O2 Consult. Ongetwijfeld is het mede daardoor dat in het rapport zo weinig bekommernis tot uiting komt inzake de vrijwaring van de eigen Vlaamse karakter van de Gordelgemeenten. Maar tegelijkertijd kunnen wij ons niet voorstellen dat deze planologen ongestoord hun gangen mochten gaan. De Vlaamse regering en de Vlaamse meerderheidspartijen hebben in het verleden het kader geschapen voor dit verstedelijkingsplan en dragen dus een grote politieke verantwoordelijkheid.

De Vlaamse Beweging heeft decennialang de strijd tot het Vlaams houden van de Rand hoog in haar vaandel gevoerd. Het heeft lang geduurd eer de politieke wereld van de specifieke problematiek van Halle-Vilvoorde inzake internationalisering

doordrongen raakte. Met het VSGB is die doelstelling meer dan ooit begraven.

2. Kern van het verhaal en algemene kenmerken

Het resultaat van het afbakeningsproces is een zeer groot gebied dat qua oppervlakte **groter is dan de helft van Brussel**. Het gaat om zes deelgebieden:

1. de "zuidelijke kanaalzone", met Lot (Beersel), Drogenbos, Ruisbroek (Sint-Pieters-Leeuw) de verstedelijkte oostkant van Sint-Pieters-Leeuw (Zuun, Negenmanneke) 2. het centrum van Dilbeek 3. de industriegebieden en woonkernen van Zellik (Asse) en Groot-Bijgaarden (Dilbeek) 4. het centrum van Wemmel 5. Strombeek-Bever (Grimbergen) en Koningslo (Vilvoorde) 6. "het Zaventemse", dat wordt voorgesteld als één groot stedelijk gebied van Grimbergen (Verbrande Brug) over Vilvoorde, Machelen en Zaventem (met inbegrip van Sterrebeek), Kraainem, Wezembeek en het centrum van Tervuren.

Van de zes bovenvermelde gebieden worden er drie gedefinieerd als "**hoogdynamische zones**" (p. 43), met name het Zaventemse, de omgeving van Zellik en de zuidelijke kanaalzone. *"Bijkomende ontwikkelingen van wonen, economische activiteiten en andere stedelijke functies worden in deze zones geconcentreerd. Het Zaventemse vormt het zwaartepunt van de stedelijke ontwikkelingen."*

Verbijsterend en zelfs hallucinant is de benaming die ze voor dit laatste gebied gekozen hebben, met name het **stadsdeel Zaventem**. Heel de regio van de Verbrande Brug tot Tervuren-dorp wordt dus uitgeroepen tot deel van de stad. Van welke stad? Dit kan natuurlijk alleen maar Brussel zijn. Mogen we eraan herinneren dat begin september ruim 34.000 gordelaars (1 op 3 deelnemers dus) koos voor Zaventem als vertrekbasis? In de toekomst zal aan deze mensen dus verteld moeten worden dat ze voor het stadsdeel, voor de stadswandeling hebben gekozen...

Deze benaming illustreert de rode draad in het hele rapport: een groot deel van Halle-Vilvoorde zal een intensief verstedelijkingsbeleid ondergaan. Ook inzake Strombeek-Bever en Koningslo wordt dergelijke terminologie gebruikt: dit zijn *"verdichte uitlopers van het verstedelijkt gebied van Brussel en worden daarom benoemd als **stadswijken**."*(p. 66). M.a.w., volgens de heren planologen zijn Koningslo en Strombeek-Bever wijken van... Brussel.

Het is onvergeeflijk dat de Vlaamse overheid de planologen hier niet tot

de orde heeft geroepen, want zij nemen eigenlijk helemaal de retoriek van het FDF over, dat al veertig jaar stelt dat de Rand rond Brussel een onderdeel vormt van de hoofdstad.

De rapporteurs verduidelijken ook dat de **Rand een dienende rol moet spelen t.a.v. Brussel**: *"Daarnaast moet worden onderzocht in welke mate het economisch profiel van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel kan worden verbreed met nieuwe functies die zich wensen te vestigen in de nabijheid van grootstedelijke concentraties (bijvoorbeeld intensieve recreatie gekoppeld aan grootschalige kleinhandel)." (p. 41)*

De studie bureaus hebben veel meer gedaan dan de loutere afbakening van het zogeheten stedelijk gebied. Zij hebben tegelijk ook aandacht besteed aan de problematiek van de open ruimte, de mobiliteit, de economische ontwikkeling en de woonproblematiek. Zij zijn hierbij hun opdracht helemaal te buiten gegaan; heel gedetailleerd wordt gezegd waar er bijkomende industrie en bijkomende woongelegenheden zou moeten komen. Deze studie moet zeer veel geld en energie gekost hebben. Voordeel is alvast de duidelijkheid: er kan nu heel concreet gezegd worden aan de mensen wat er op til is.

Anderzijds hebben de rapporteurs er toch alles gedaan om de **essentie** van hun **verstedelijkingsboodschap** zoveel mogelijk te **verdoezelen**. Dit gebeurt enerzijds door het gebruik van een verhullend planologenjargon (*"Bijgevolg is het noodzakelijk in te zetten op het afstemmen van mobiliteitsprofielen van activiteiten op bereikbaarheidsprofielen van locaties."* p. 61) en anderzijds door extreem veel aandacht te besteden aan de problematiek van open ruimten, groengebieden en natuurverbingsgebieden. Met deze groene saus wil men de werkelijke boodschap zoveel mogelijk camoufleren. Of moeten deze passages dienen als glijmiddel om de geplande grootschalige stedelijke ontwikkeling aanvaardbaar te maken?

Men zegt wel enkele keren dat men met het beleid voor het stedelijk gebied niet het "volbouwen" van het gebied beoogt (p. 39) en men herhaalt regelmatig dat de Rand geen overloopgebied van Brussel mag zijn, maar deze obligate zinnestjes verhinderen niet dat vele passages uit het rapport precies het tegenovergestelde laten zien.

Het werk is ook zeer **slordig** geschreven (een passage over de economische dynamiek van Zellik wordt plots besloten met het onzinnige "De belangrijkste beekvalleien zijn allemaal zijbeken van de Zenne in het Brussels Hoofdstedelijk gewest.") en bevat uitgebreide beschrijvende passages die als louter bladvulling overkomen. Het rapport staat zodanig vol ballast en wolligheden dat menig lezer door het bos de bomen niet meer zal zien.

Tenslotte ontbreekt ook ieder **tijdsperspectief**. Het is niet duidelijk binnen welke termijn men bepaalde ontwikkelingen gerealiseerd wil zien. Een aantal invullingen (vooral van woongebieden) vonden trouwens al plaats. De planologen zitten jaren achterop. Men heeft jaren tijd verloren bij de opstelling van dit rapport, want de horizon loopt maar tot 2007. Eigenlijk had men al lang opnieuw van start moeten gaan met de opstelling van het structuurplan 2007-2017. In ieder geval lezen we op verschillende plaatsen dat er na 2007 bijkomende beleidsopties inzake stedelijke ontwikkeling zullen moeten genomen worden. Deze plannen zijn nog maar de eerste stap naar steeds verdere verstedelijking.

Nergens in het hele rapport lezen we iets over het **belangrijkste samenlevingsproblemen** waarmee men vandaag in Vlaams-Brabant geconfronteerd wordt, met name de stelselmatige verfransing en internationalisering van onze streek. We lezen niets over de sociale verdringing van de autochtone bevolking, van de systematische vervanging van deze bevolking door Brusselse inwijkingen en de gevolgen hiervan voor het culturele en sociale weefsel in de Rand, met name in het gebied dat men als "stedelijk" kwalificeert. De problematiek wordt gewoon niet onderkend, hoewel de Vlaamse overheid (zeker na 18 mei) beweert dat deze problematiek voor haar een prioriteit is.

Noch in het economische luik, noch in het woonhoofdstuk wordt de impact van de uittocht uit Brussel ernstig geanalyseerd. Welke inwijking vanuit Brussel wordt er nog verwacht de komende jaren? Wat kan daartegen ondernomen worden? Wat zijn de gevolgen van de uitbreiding van de EU? Enkel wordt hier en daar aangestipt dat er een "doelgroepenbeleid" kan worden gevoerd. Voor het overige wordt het fenomeen van de verBrusseling door een al te roze bril bekeken. (cfr. *"Hierbij wenst de Vlaamse overheid de invloeden die uitgaan van het Brussels hoofdstedelijk gewest maximaal op een positieve manier aan te wenden."*(p. 40)

3. Mobiliteit: geen ernstige oplossingen

Zoals verwacht worden een aantal voorstellen gesuggereerd in verband met een vlotter en frequenter openbaar vervoer, maar er is geen duidelijke visie omtrent het immense verkeersinfarct dat we dagelijks in en rond Brussel meemaken. We vonden geen prognose over de verwachte toename van het verkeer op de Ring. Nochtans konden we onlangs vernemen dat het vrachtwagenverkeer door toedoen van de Europese uitbreiding op enkele jaren zal toenemen met 40%. Ook de uitbreiding van de Antwerpse containerhaven zal zich laten voelen tot in onze streek. De planologen beperken zich tot een verwijzing naar de plannen van de Vlaamse overheid om de Noorderring (tussen Zaventem en Groot-Bijgaarden) te verbreden met parallelbanen.

Het Vlaams Belang heeft al herhaaldelijk beklemtoond dat dit (hoewel op een paar stukken gewenst) een omgekeerd effect kan veroorzaken: als we extra verkeer toelaten, dan zal dit het flessenhalseffect van het viaduct van Vilvoorde alleen maar doen toenemen. Daarom pleiten wij al geruime tijd voor de voltooiing van de Ring onder Brussel (via een tunnel tussen Vorst en Oudergem). Enkel op die manier kan de mobiliteit rond Brussel verzekerd blijven en wordt er een alternatieve route geschapen bij ongelukken. Wij zijn dan ook verheugd dat ons voorstel intussen door anderen werd overgenomen en dat er door een privé-groep een haalbaarheidsstudie werd uitgevoerd (*Het Laatste Nieuws*, 21 september). We kijken met belangstelling uit naar de resultaten daarvan.

Tevens vragen wij dat de (geschrapte) verbinding Leuven-Mechelen (E19-E314) alsnog gerealiseerd wordt, zodat het verkeer uit Leuven, Hageland en Limburg dat richting Antwerpen moet, niet langer verplicht is de Ring te nemen.

Alleen al omwille van de grote verkeerscongestie die nu reeds bestaat rond Brussel, is het onverantwoord om nog verder allerlei nieuwe functies en ontwikkelingen te gaan concentreren in de Vlaamse Rand.

4. Economische ontwikkeling:

Binnen de volgens de studie "hoog-dynamische zones" Zellik, de zuidelijke kanaalzone en "het Zaventemse" wordt een intense economische ontwikkeling vooropgesteld. We hebben niets tegen een geleidelijke economische ontwikkeling van onze regio. Integendeel. Het feit dat onze regio de debacles van Renault en Sabena min of meer heeft overleefd, zegt veel over de economische veerkracht van onze regio. Laten we dat zo houden, en dus alert blijven, zeker in het licht van het gegeven dat in 2008 DHL grotendeels vertrekt uit Zaventem en dat opnieuw een beroep zal gedaan worden op die zo terecht geroemde flexibiliteit. Laat het duidelijk zijn: elke werkloze is er een te veel. Doordachte maatregelen die het lokale tewerkstellingscijfer de hoogte injagen, juichen we toe. Het Vlaams Belang is dus helemaal niet gekant tegen de economische ontwikkeling van onze streek. Onze streek is een logistiek knooppunt, en die troef moet ook blijvend uitgespeeld worden. Alleen pleiten wij voor een geleidelijke economische ontwikkeling in functie van de noden en behoeften van onze streek.

In de ontwerp-afbakening ziet men dat blijkbaar helemaal anders. Er wordt weliswaar gepleit voor de reconversie van bestaande bedrijventerreinen (wat uiteraard goed is), maar tegelijkertijd wil men op volslagen willekeurige wijze zeer grote nieuwe gebieden aansnijden die niet staan ingekleurd als bedrijfszone.

Een paar voorbeelden:

- In het rapport staat een gedetailleerd overzicht van 13 nieuwe bedrijventerreinen, waarvoor een ernstige ingreep in het gewestplan noodzakelijk is. Het gaat om een totale oppervlakte van 220 ha. Verschillende van deze gebieden liggen momenteel in landbouwgebied, soms zelfs in geklasseerd, landschappelijk waardevol gebied (bijvoorbeeld het buffergebied Breedveld tussen Lot en de industriezone richting Huizingen). Andere voorgestelde bedrijfsterreinen situeren zich dan weer op de landelijke stukken nabij de Ring (diverse terreinen in Zellik en de groene buffer tussen Ring en militair hospitaal), waardoor de Ring een nog meer stedelijk karakter zal krijgen. Vanzelfsprekend zullen deze nieuwe terreinen voor bijkomende verkeer zorgen op de Ring.

- Opmerkelijk is ook dat de militaire luchthaven van Melsbroek zou plaats ruimen voor een bedrijfszone. We vragen ons af of daarover een akkoord bestaat met de federale regering. De woonkern Diegem-Lo, ten oosten van de Ring, wordt opgegeven. Ook Nossegem zou een groot deel van zijn landelijke buffer verliezen. Het is de bedoeling dat de luchthaven helemaal wordt ingekapseld door bedrijven.

Sommige van deze pistes zijn op lange termijn het overwegen waard, maar het lijkt ons niet aangeraden deze gebieden nu versneld een nieuwe bestemming te geven. Het is strategisch een blunder om alle reserves op korte termijn op te souperen.

Kortom: wij pleiten voor een geleidelijke economische ontwikkeling van de regio. Dit betekent in eerste instantie het gebruiken van bestaande bedrijventerreinen en zorgvuldig selecteren van nieuwe. Tegelijk moet vermeden worden dat alles in onze regio wordt geconcentreerd, terwijl er bijvoorbeeld in Tienen, Aarschot en Diest nog grote terreinen ongebruikt liggen te wachten.

5. Opmerkelijke voorbeelden: Heizel en Erasmus

Een zeer opmerkelijk voorbeeld van de wijze waarop men Vlaams-Brabant ondergeschikt wil maken aan de ontwikkelingen in Brussel lezen we op p. 61: *"De researchcentra, ziekenhuizen, Heizel en Navo zijn belangrijke ontwikkelingspolen (hoofdzakelijk gelegen in het Brussels hoofdstedelijk gewest). Het behoud van bestaande activiteiten en de complementaire ontwikkeling aan de plannen en strategische hefboomgebieden van het Brussels hoofdstedelijk gewest (militair hospitaal, Heizel, vormingsstation Schaarbeek, Erasmus en Vorst) worden vooropgesteld mits een koppeling aan een hoogwaardige*

openbaar vervoer bereikbaarheid."

Deze passus toont duidelijk aan dat de heren planologen totaal geen kaas hebben gegeten van de Brusselse politieke realiteit. Anders zouden zij geweten hebben dat de twee universitaire ziekenhuizen op de uiteinden van Brussel, met name UCL in Woluwe en Erasmus van de ULB in Anderlecht, speciaal op de grens van hun gemeente werden gezet om van daaruit een verfransende invloed te kunnen uitoefenen op Halle-Vilvoorde. Tot op vandaag is dit duidelijk voelbaar: al te vaak sturen zij eentalig Franse hulpdiensten uit naar Nederlandstalige gemeenten. Het zou dan ook volkomen verkeerd zijn om op een of andere wijze complementaire of ondersteunde activiteiten te organiseren ten behoeve van bijvoorbeeld het ULB-Erasmusziekenhuis.

Het zelfde geldt voor Parking C van de Heizel. Dit is een van de zones waar de rapporteurs dromen van een groot, bijkomend bedrijventerrein. Momenteel is dit 26 ha grote gebied, dat eigendom is van de stad Brussel, maar zich op grondgebied van Strombeek-Bever (Grimbergen) bevindt, nog een zone voor openbaar nut en men wil deze omvormen tot KMO-zone. In de overzichtstabel van p. 64 lezen we over de bestemming: *"Congres en leisure (dwz hoogdynamische recreatie), in synergie met de ontwikkeling van Heizel op grondgebied van het Brussels hoofdstedelijk gewest. Nood aan verdere uitwerking in een strategisch project in overleg met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest."* Welk probleem doet zich voor? Brussel wil absoluut een internationaal congrescentrum in de buurt van de Heizelpaleizen, maar heeft daar geen ruimte meer voor veil. En dus moeten congressenpaleis en nevendiensten (hotels, sportfaciliteiten,...) dan maar bovenop deze parking gebouwd worden. Al gedurende verschillende jaren wordt er vanuit Brussel gelobbyd om dit grote terrein te valoriseren en blijkbaar wil men daar nu plots aan toegeven.

Dit is onbegrijpelijk. Het spreekt voor zich dat ook deze activiteit allerminst zal bijdragen tot de versterking van het Nederlandstalig karakter van de Rand en van Grimbergen in het bijzonder. De oprichting van een congrescentrum zal alleen maar leiden toch nog meer verkeersdrukke, terwijl dit deel van de Ring nu reeds het drukst bereden stuk autosnelweg is van het land. Met deze operatie is natuurlijk extreem veel geld gemoeid en er valt te vrezen dat sommigen hiervoor gemakkelijk zullen zwichten.

Welk voordeel heeft Vlaanderen bij zo'n congrescentrum, dat helemaal gericht zal zijn op het Heizelgebeuren? Tot nu toe werd hiervoor nog geen zinnige verklaring gegeven. Het Vlaams Belang pleit voor een bevriezing van de parking in de huidige toestand. Dit moet beschouwd worden als een reservezone, waar op lange termijn misschien een veel betere, veel zinnigere bestemming aan kan gegeven worden.

6. Woonontwikkeling

Ook inzake woonontwikkeling gaat de studie alweer niet uit van de realiteit van Brussel. Ook wat dit luik betreft is en blijft Halle-Vilvoorde een "overvloei gebied" van Brussel. Het staat goed om te spreken over de woongelegenheid in het stedelijk afgebakend gebied. Er komt wel geen enkel antwoord op de vraag wie er bijkomend komt wonen, er komt geen enkel antwoord over de verfransing en vervreemding. Er komt geen enkel antwoord op de druk op de woningmarkt, die de prijzen de hoogte injaagt en de autochtone Vlamingen wegjaagt uit hun gemeenten. De planologen zijn alweer aan het werk...

Het hoofdstuk gewenste nederzettingenstructuur is het meest diffuse van allemaal. Het bevat weliswaar een aantal concrete overzichten van woonprojecten binnen het stedelijk gebied, maar heel wat van die projecten werden inmiddels gerealiseerd. Sommige ervan zijn bovendien het levende bewijs van een mislukt woonbeleid. De omvorming van de oude Artic-site in Lot tot een wooncomplex met 45 lofts, heeft voor een nieuwe verfransingsgolf gezorgd in deze Beerselse deelgemeente. Liefst driekwart van deze lofts werd gekocht door Franstalige inwijkelingen...

Duidelijk is in ieder geval dat men zoveel mogelijk nieuwe woningen wil concentreren binnen het stedelijk gebied, met name door het versneld aansnijden van de resterende woonreserves én door het verhogen van het aantal toegelaten bouwlagen. Men wil het aanbod fel doen toenemen: *"Zeker op lange termijn (na 2007) zal het aanscherpen van het aanbod noodzakelijk worden indien voor een effectief stedelijk beleid wordt gopteerd."* (p. 72)

Voor ons is dit allerminst een gelukkige optie: het stedelijk gebied staat het meest bloot aan de verfransingsdruk en biedt ten gevolge van de meer anonieme omgeving het minste kansen tot integratie. Er valt te vrezen dat een groot gedeelte van de nieuwe woningen uiteindelijk zal betrokken worden door anderstaligen. Vanzelfsprekend moet er een actief woonbeleid gevoerd worden, maar wij pleiten voor een beleid dat in de eerste plaats gericht is op de ontmoediging van de inwijking. Vrijgekomen woningen moeten zo snel mogelijk worden opgekocht (o.m. via een intensief gebruik van het voorkeepsrecht, dat in de meeste gemeenten nog steeds dode letter is) en gerenoveerd worden ten behoeve van de autochtone bevolking.

Een grootschalige en sterk versnelde toename van het aantal woningen in de verstedelijkte gebieden wijzen wij dus af. Een beleid dat gericht is op het systematisch verhogen van de woonlagen eveneens. Het is precies door de dwingende bepalingen van het gewestplan inzake woonlagen dat de verBrusseling van de Rand jarenlang kon afgeremd

worden.

Helemaal uit den boze is het voorstel om in Beersel en Sint-Pieters-Leeuw grote nieuwe woonzones in te planten in landbouwgebied. In totaal zouden er maar liefst 921 woningen moeten ingeplant worden in deze open-ruimte-gebieden. Dat hiermee andermaal het bedje gespreid wordt voor verBrusseling, hoeft geen betoog.

Opmerkelijk is ook dat er geen eenduidige politiek wordt voorgesteld voor de faciliteitengemeenten. Wemmel is een "te versterken kern", terwijl men in Wezembeek en Kraainem zeer voorzichtig moet zijn, omwille van de "hoge residentiële waarde" van die regio. Ons inziens moet in deze drie gemeenten een gelijkaardig woonbeleid gevoerd worden, dat gericht is op de ondersteuning van het Vlaams karakter van deze gemeenten.

7. Voor de provincie gaat het nog niet snel genoeg

Tot onze verbijstering moeten we vaststellen dat het voor de meerderheidspartijen in de provincie (CD&V, VLD en Sp.a) allemaal nog niet snel genoeg gaat. In plaats van een kritisch advies te formuleren en vragen te stellen bij de grootschalige verstedelijkingsplannen, doet de provincie net het omgekeerde. In het advies dat vanmiddag ter bespreking voorligt in de provincieraad, krijgen de plannenmakers zelfs het verwijt dat ze onvoldoende keuzes hebben gemaakt en een veel te voorzichtige houding hebben aangenomen: *"Indien een trendbreuk naar verdere suburbanisatie ingezet moet worden, dienen uitdrukkelijke keuzes voor ontwikkelingen in het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel genomen te worden."*

Op p 11 van het advies staat het erg cru verwoord en worden er zelfs vragen gesteld bij het behoud van de open ruimte binnen het stedelijk gebied: *"Ofwel wordt ervoor gekozen om een compact stedelijk gebied maximaal ontwikkelen, ofwel moet men de stad letterlijk meer ruimte geven."* En dit allemaal in het kader van de zogenaamde "strategische rol" van Vlaams-Brabant.

Voor de deputatie gaat de uitbreiding van de bedrijvzones met 204 ha bovendien nog niet ver genoeg. Er moet daar bovenop nog eens 271 ha gezocht worden omdat er nu eenmaal ooit bepaald werd dat er in de provincie 1350 hectare bedrijfsruimte zou moeten bijkomen. *"De provincie vraagt dan ook minimaal dat de bijkomende bedrijventerreinen op korte termijn ontwikkeld kunnen worden."* De grootschalige verstedelijkingsoperatie die gepland wordt, is voor de provincie dus nog maar de eerste stap. Er zullen dus nog vele andere landbouwgebieden

moeten sneuvelen.

Hoe gek het ook moge klinken, zelfs de provincie Vlaams-Brabant trapt met open ogen in het francofone verhaal van de Brusselse "hefboomgebieden" die zo noodzakelijk vanuit Vlaanderen moeten ontwikkeld worden. Vlaanderen moet "complementaire ontwikkelingen" toestaan rond het eentalig Franstalige Erasmus (dus in Vlezenbeek), terwijl er in Anderlecht nog ruimte zat is! En ook inzake de Heizel moeten we vaststellen dat de provincie dezelfde onderdanige houding aanneemt als de ivoren-torenplanologen van het Vlaams gewest. Grimbergen zou dus een internationale roeping hebben en bijgevolg mag de stad Brussel op parking C een internationaal congrescentrum bouwen. Alsof Vlaanderen daar baat kan bij hebben. Alsof één buitenlandse congresganger zal weten dat zijn seminarie plaats vindt in Vlaanderen.

Tenslotte gaat ook de afbakening van het stedelijk gebied voor de provincie nog niet ver genoeg. Nossegem moet stedelijk gebied worden, zodat heel Zaventem bij de stad zal horen. En Wolsem paalt aan Groot-Bijgaarden en hoort dus ook bij de stad. Mede onder druk van de bevolking waren een aantal wijken door het gewest weggehaald uit het stedelijk gebied. Zo had de gemeenteraad van Grimbergen unaniem gevraagd om de wijken Molenveld, Verbrande Brug en Borgt niet langer te selecteren als stedelijke kernen. En wat merken we nu? De provincie stelt dit opnieuw in vraag.

Wij kunnen hieruit alleen maar concluderen dat het provinciebestuur de bevolking van Vlaams-Brabant op een schromelijke wijze in de steek laat. Het Vlaams Belang beschouwt het als een eretaak om de bevolking hiervan gedetailleerd op de hoogte te stellen.

Het debat zal een kernthema worden bij de komende gemeente- en provincieraadsverkiezingen.

8. Conclusie

De fundamentele kritiek van het Vlaams Belang op het RVS, en dus op het daaruit voortvloeiende VSGB, is bekend:

- de opeenvolgende Vlaamse regeringen hebben zich, wat Halle-Vilvoorde betreft, blindelings laten leiden door planologen, die grote delen van onze regio als "overvloeigebied" van Brussel beschouwen, zonder rekening te houden met de specifieke sociaal-taalkundige, en dus ook politieke gevolgen voor onze regio. Men kan Halle-Vilvoorde niet gelijkschakelen met de stedelijke ontwikkeling in de regio van pakweg Antwerpen en Gent. "Brussel" maakt inherent deel uit van het

planologische denken, zonder dat Vlaanderen wat dan ook te vertellen heeft over "Brussel". Dit is een aberratie.

- de verBrusseling, zoals eerder omschreven, is uniek, en vergt dus ook een unieke aanpak. In plaats van die te stoppen, werkt de Vlaamse regering driftig mee aan die verBrusseling. Het RVS, en dus ook het VSGB, zou even goed kunnen geschreven zijn door het FDF.

De Vlaamse regering moet inzien dat ze een heilloze weg bewandelt. De piste van een Vlaamse en een groene Rand als buffer tegen Brussel wordt met deze ontwerp-afbakening definitief verlaten. In plaats van de verstedelijking af te remmen, gaat Vlaanderen nu een stad naast de stad bouwen.

De actieplannen van de verschillende Vlaamse regeringen voor het vrijwaren van het Vlaams karakter van de Rand, zijn zelfs geen druppel op een hete plaat in vergelijking met de verBrusseling waaraan diezelfde regering haar medewerking verleent. Van een zogenaamd "flankerend beleid" is geen sprake. De Vlaamse regering kan, mag of wil geen flankerend beleid voeren dat het Vlaams karakter van de Rand bestendigt. Men laat gewoon begaan.

Met dit rapport is alvast duidelijk wie het meeste belang heeft bij de afbakening van het stedelijk gebied: de bouwpromotoren en projectontwikkelaars, met op de achtergrond een grijzend FDF. 30 jaar gelden koesterde men de droom een halt toe te roepen aan de verBrusseling. Vandaag slaat men die droom aan stukken.

Ja dus aan een zorgvuldig geplande ruimtelijke en economische ontwikkeling van onze regio, ten behoeve van onze regio, en neen aan het aanhangsel van "het Brussel waar we niets over te zeggen hebben".

Wij eisen dat alle Vlaamse partijen in deze kleur bekennen en krachtig afstand nemen van wat nu voorligt. Als het de Vlaamse regering menens is met de versterking van het Vlaams karakter van de Rand, dan moet ze dit ontwerp verwerpen. Het is de hoogste tijd voor nieuwe uitgangspunten inzake de ruimtelijke ordening; uitgangspunten die rekening houden met de specifieke noden en de taalkundige eigenheid van de Rand, en die de verBrusseling tegengaan. Het is geen vijf voor twaalf, het is vijf na twaalf.

Bart Laeremans Joris Van Hauthem

Mark Deweerdt in De Tijd: 28/09/2005:

VB waarschuwt voor "verbrusseling" Halle-Vilvoorde

Planologen beschouwen Vlaams-Brabant als "overvloeigebied" van Brussel

Het Vlaams Belang (VB) vreest dat de ruimtelijke afbakening van stedelijke gebieden de "verbrusseling" van Halle-Vilvoorde in de hand zal werken. De partij verwijt de planologen Vlaams-Brabant als een "overvloeigebied" van Brussel te beschouwen. Als de Vlaamse regering het meent met de versterking van het Vlaamse karakter van de rand, moet ze hun voorstellen verwerpen, zegt het Vlaams Belang.

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) bevat de middellangetermijnvisie op de ruimtelijke ontwikkeling van Vlaanderen. Het maakt een onderscheid tussen het stedelijk gebied, waar het wonen en werken wordt geconcentreerd, en het buitengebied, waar de open ruimte wordt gevrijwaard en het wonen en werken beperkt wordt tot de kernen.

Ter uitvoering van het RSV gaf minister van Ruimtelijke Ordening Dirk Van Mechelen (VLD) een consortium van vijf studiebureaus de opdracht een voorstel te doen voor de **afbakening van het stedelijk gebied in het arrondissement Halle-Vilvoorde**. Het werd eind juni voor advies naar de provincie Vlaams-Brabant en de betrokken gemeentebesturen gezonden.

Het Vlaams Belang trok gisteren aan de alarmbel. Het voorstel van de planologen zet de deur wagenwijd open voor de **"verbrusseling"** van grote delen van Halle-Vilvoorde, zei Joris Van Hauthem, die tegelijk lid is van het Vlaams Parlement en gemeenschapssenator. Onder verbrusseling verstaat hij toenemende verfransing, verstedelijking, internationalisering en druk op de woningmarkt.

"Het RSV gaat uit van het fundamenteel verkeerde standpunt, dat delen van Halle-Vilvoorde een **overvloeigebied** zijn voor het Brussels Gewest", zei Van Hauthem. "Daarmee geeft het de strijd tegen de verbrusseling van Halle-Vilvoorde op. Wat voor zin heeft het dat de Vlaamse regering met een actieplan komt om het Vlaamse karakter van de rand te vrijwaren, als ze met haar ruimtelijkeorderingsbeleid de **verstedelijking en de verfransing** bevordert?", vroeg hij zich af.

De studiebureaus onderkennen in Halle-Vilvoorde **zes stedelijke gebieden**: de zuidelijke Kanaalzone, het centrum van Dilbeek, de

industriegebieden en woonkernen van Zellik en Groot-Bijgaarden, het centrum van Wemmel, Strombeek-Bever en Koningslo (Vilvoorde), en het Zaventemse, dat gaat van Grimbergen over Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Kraainem en Wezembeek tot het centrum van Tervuren. Kamerlid Bart Laeremans vindt dat daarmee een **groot deel van Halle-Vilvoorde** ten prooi zal vallen aan verstedelijking en verfransing, en een dienende rol krijgt ten aanzien van Brussel.

Heizel

"Het Vlaams Belang is niet tegen de **economische ontwikkeling** van onze streek", zei Laeremans. "Maar wij aanvaarden niet dat op willekeurige wijze 220 hectare open ruimte, vaak landbouwgrond, wordt aangesneden voor 13 nieuwe bedrijventerreinen." Hij vindt het "volkomen verkeerd" dat in Halle-Vilvoorde activiteiten zouden plaatsvinden die complementair zijn aan wat in Brussel gebeurt. Als voorbeeld geeft hij Parking C van de Heizel, die op het grondgebied van Strombeek-Bever ligt en waar Brussel een **internationaal congrescentrum** zou willen bouwen.

Het Vlaams Belang kant zich ook tegen het voorstel van de planologen het aantal toegelaten **bouwlagen** te verhogen en versneld **woonuitbreidingsgebieden** aan te snijden.

De partij heeft alle gemeentebesturen aangeschreven met het verzoek een kritisch advies over het afbakeningsvoorstel uit te brengen. Laeremans was niet te spreken over het standpunt van de **provincieraad van Vlaams-Brabant**, "die vindt dat het voorstel van de planologen **nog niet ver genoeg** gaat". Van Hauthem liet er geen twijfel over dat zijn partij het onderwerp zal uitspelen in de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van volgend jaar.

Mark Deweerdt

De Tijd - 28/09/2005